

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States. Issued every day except Sundays and legal Holidays. 75,000 Readers.

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

TELEFON: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-1242

No. 254. — Štev. 254.

NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 29, 1936 — ČETRTEK, 29. OKTOBRA 1936

Volume XLIV. — Letnik XLIV.

FRANCO JE POSLAL MADRIDSKI VLADI ULTIMAT Enajst fašisticnih letal je obstreljevalo Madrid

“ČE SE GLAVNO MESTO NE BO V TEKU 48 UR UDALO, BO SAMO ODGOVORNO ZA POSLEDICE!”

Španski fašisti so zopet zavzeli pet vasi. — Prodrli sedem milj proti glavnemu mestu. — General Franco upa v soboto priti v Madrid. — Asturski rudarji zopet napadajo Oviedo.

VSTAŠKI GLAVNI STAN, 28. oktobra. — Vstaški general Franco je po radio poslal madridski vladi naslednji ultimatum: — Mesto se mora v teku 48 ur udati. Če tega ne stori, naj samo sebi pripiše posledice.

GRINON, Španska, 28. oktobra. — Španski fašisti so v svojem prodiranju proti Madridu zavzeli pet vasi ter upajo, da bodo v soboto v Madridu.

Ko je južna fašistična armada odbila ljut napad vladnih čet na Navalcarnero, je pričela močno ofenzivo proti glavnemu mestu pod poveljstvom generala Jose Varela. V tej novi ofenzivi so fašisti prodrli sedem milj in se nahajajo še 12 milj pred Madridom. Fašisti so si s strojnimi priporili pot v vasi: Torrejon de Velasco, Torrejon de la Calzada, Casarrubuelos, Cubas in Grinon.

Uporniki so že tako blizu Madrida, da jim je treba napredovati le še nekaj milj in bodo mogli z artilerijo obstreljevati mesto.

EL CERRO de los Angeles, Španska, 28. okt. — Španske vladne čete so se umaknile do deset milj do Madrida pred močno sovražnikovo ofenzivo.

Republikanske čete so se ustavile na griču blizu El Cerro. Zapustili so Pinto in Valdemoro in z umikajočimi vojniki so tudi bežali kmetje, na vozovih vozeč pohištvo in orodje. Kmetje so bili potrjeni, toda še ne obupani in so jezno dvigali stisnjene pesti, kot komunistični znak.

NAVAL DES MARQUES, Španska, 28. okt. — Na 20 milj dolgi fronti fašistična artilerija bombardira utrdbes Escoriala, ki je najvažnejša vladna trdnjava pred Madridom na severozapadu.

Najljutejši boji se vrše za vasi Peguerinos, Santa Maria de la Alameda in Zarzalejo pred Escorialom.

Fašisti so na celi fronti ob 6 zjutraj naenkrat pričeli streljati s 6-palčnimi topovi. Pod zaščito artilerije in aeroplanov je uporniška infanterija prodrla v bližino Peguerinos, toda proti večeru se je vas še držala.

Armadi, ki se skuša polastiti Escoriala, ki se nahaja 20 milj od Madrida, osebno poveljuje general Emilio Mola, poveljnik severne fašistične armade.

MADRID, Španska, 28. oktobra. — Ze dva dni se vrše vroči boji okoli Ovieda. Asturski rudarji počasi napredujejo in so se polastili stare klavnice v predmestju Ovieda.

Uporniki se trdovratno branijo, posebno pri San Claudio, zapadno od Ovieda. Na zapadu mesta so boji ravno tako hudi, kot so bili v dnevih, predno so fašisti mesto zavzeli.

Madridska vlada se je uverila, da je treba preprečiti, da bi sovražnik zbral močno armado okoli Ovieda in je zapovedala, da njene čete preidejo v ofenzivo.

Vladno poročilo pravi, da so v bojih za Oviedo imeli fašisti 600 mrtvih.

ROOSEVELT SE DRŽI NRA POLITIKE

Časnikarji so predsednika vprašali, ako bo obnovil NRA. — Roosevelt jih je opozoril na svoje dosedanje govore.

WASHINGTON, D. C., 28. oktobra. — Na časnikarski konferenci so časnikarji vprašali predsednika Roosevelta, ako namerava zopet obnoviti NRA. Pri tem jih je pa opozoril na svoje govore zadnjega tedna.

Predsednik Roosevelt je v svojem govoru v Charlotte, N. C., rekel, da so ljudje, ki kaj mislijo, mnenja, da je NRA v kratkem času svojega življenja storila mnogo za izboljšanje gospodarskega položaja, ko je postavila minimalne plače, določila delovni čas in odpravila otroško delo. V Detroitu je rekel Roosevelt, da je naloga delodajalcev, da razdelijo delo za celo leto enakomerno in da, povišajo plače svojim delavcem.

Ko so predsednika opozorili, da je njegov sin James rekel, da vlada namerava obnoviti NRA., je odgovoril, da je njegov sin to zanikal in da svojemu sinu več verjame kot kateremukoli časnikarskemu poročevalcu.

Roosevelt je rekel, da želi, da še dalje obstoji OCC s 300,000 delavci za prihodnje leto, mesto 350,000, kot preteklo leto. Rekel je, da bo dognano, koliko teh mladih delavcev pripada družinam, ki dobivajo vladno podporo.

Predsednik se je tudi skliceval na pismo, katero je sprjel od ravnatelja CCC, Roberta Fechnerja, ki je priporočal, da je CCC za stalno obdržan. Fechner pravi, da more biti 300,000 mladih ljudi še na leta zaposlenih pri pogozdovanju, pri parkih in pri premembni poljedeljske zemlje v pašni ke.

Na vprašanje, ako misli, da bo WPA zmanjšana, je predsednik odgovoril, da tega ne ve. Rekel je, da bo mogoče šele v marecu od kongresa zahteval potreben denar za WPA, mesto v januarju.

NAROCITE SE NA “GLAS NARODA”, NAJVEČJI SLO- VENSKE DNEVNIK V DRŽAVAR

MADRID, Španska, 28. oktobra. — Enajst fašističnih aeroplanov je priletelo nad Madrid, ne meče se za ogenj protizračnih topov in so vrgli šest bomb na Plata grič in blizu južne železniške postaje. Obzeme so razdejale železniško progo dve milj od železniške postaje.

Aeroplani so tudi metali bombe na gosto naseljeni okraj Vallecas v Madridu. Pri bombardiranju ni bil nikdo ubit, toda porušilo se je nekaj hiš.

BERLINSKO - RIMSKI PAKT ODPRT VSEM

Tako zatrjuje Rim. — Ribbentrop pa se pogaja v Londonu za izključitev Rusije iz vseh pogodb.

RIM, Italija, 28. oktobra. — Novo italijansko-nemški sporazum glede skupnega stališča obeh dežel glede evropskih problemov je odprt vsem državam, ki se mu hočejo pridružiti. To zadržilo prihaja iz visokih vladnih krogov.

V Berlinu sklenjeni sporazum nikakor ni tajen in zasleduje izključno mirovne cilje. Iz tega razloga tudi ni bila sklenjena nikakva pogodba. Sporazum se največ omejuje na izmenjavne misljenja in naziranja.

Vsem evropskim državam je bilo sporočeno, da morejo pristopiti k temu sporazumu. Države pa k pristopu niso bile povabljene.

LONDON, Anglija, 28. okt. — Nemški in Hitlerjev posebni poslanik Joachim von Ribbentrop se je posvetoval z angleškim vnanjim ministrom Anthony Edenom glede novega evropskega varnostnega sistema, ki naj bi stopil na mesto Locarnske pogodbe, ki je bila razveljavljena, ko je Nemčija poslala vojsko v Porenje.

Nemčija in Italija želita sporazum raztegniti na zapadno-evropske države, kakor je ministru Edenu povedal poslanik Ribbentrop. Posebno pa želita obe deželi, da bi bila iz nove pogodbe izključena sovjetska Rusija.

KAPTAN “QUEEN MARY” UMRL

SOUTHAMPTON, Anglija, 28. oktobra. — Danes je umrl tukaj komodore Sir Edgar Britten, poveljnik največje ladje na svetu “Queen Mary”. Zadel ga je kap. Star je bil 62 let.

ČETVORČKI ROJENI NA LITVINSKEM

KAUNAS, Litvinska, 28. okt. — V Marijampole je žena nekega delavca rodila četvorčke, dve deklici in dva fanta. Leta 1934 je imela trojčke, ki so pa kmalu po rojstvu umrli.

DIJAŠKI IZGREDI NA POLJSKEM

Dijaki trgovske visoke šole so vprizorili demonstracije proti židom. — Rektor je dijaškemu klubu odpovedal prostore.

VARŠAVA, Poljska, 28. okt. — Protizidovski izgredi dijaškega kluba varšavske visoke trgovske šole so napotili rektorja, da je klubu odpovedal prostore v poslopiju visoke šole, kar pa je imelo za posledico, da je prišlo do spopadov med dijaki in policijo.

Rektor je nato poklical policijo; dijaki pa so se v svojim prostorih zabarikadirali, malo prej pa so še pretepli dva židovska dijaka in nekaj drugih oseb. Nato so se pripravili, da ostanejo v poslopiju visoke šole brez hrane čez noč.

Policija je visoko šolo obkloplila in jo odrezala od vsake zveze z ostalim mestom. Policija hoče dijake, ki že en dan niso ničesar jedli, izstradati.

Naučnin minister V. Swietoslowski je pozval celo deželo proti “nezrelemu dijaštvu” v njegovi gonji proti židom.

PREBIVALSTVO ZDR. DRŽAV JE NARASLO

WASHINGTON, D. C., 28. oktobra. — Združene države so imele 1. julija tekočega leta 128,429,000 prebivalcev. Iz lanskega leta je število prebivalcev naraslo za devetstotisoč.

JAPANSKO DARILLO

BERLIN, Nemčija, 27. okt. — Danes sta obiskala ministra Hessa japonski poslanik Murošakoji in podtajnik japonskega vojnega ministrstva, grof Toki. Toki je podaril Hessu krases meč, ki je bil izdelan v cesarskem arzenalu v Tokiu.

VIHARJI V SEVERNI EVROPI

LONDON, Anglija, 28. okt. — Viharji so s hitrostjo 90 milj divjali čez angleške otoke in čez severno Evropo in povzročili smrt najmanj 18 ljudi ter napravili na lastni veliki škodo. Dvanajst angleških vojaških aeroplanov je bilo uničenih. Svetilna ladja na Labi v Nemčiji se je potopila s 15 možmi svoje posadke.

KITAJCI SO DAROVALI ŠEKU PET AMER. LETAL

HANGKOV, Kitajska, 28. oktobra. — Prebivalstvo tukajnjega mesta je darovalo narodni vladi generala Kaj Šeka pet ameriških letal. Letala so bila kupljena s prostovoljnimi prispevki.

PORTUGALSKA JE PRIZNALA VLADO FRANCA

Londonski neumeševalni odbor v zadregi. — Sklicati mora novo sejo. — Rusija stavi nove obdolge.

LONDON, Anglija, 28. okt. — Dve novi skrbi ima španski neumeševalni odbor, ki je današnje sejo preložil na jutri:

1. Portugalska je uradno priznala špansko fašistično vlado generala Francisco Franca.

2. Ruska vlada je neumeševalnemu odboru vročila nove obdolge, da so Nemčija, Italija in Portugalska kršile neumeševalno pogodbo.

Sovjetska vlada se v nekem oziru nahaja v defenzivi, ker so države, katere je Moskva obdžila, prišle s protibožbami proti Rusiji, ki se bo proti njim postavila.

Rusija je še enkrat povdarila, da se ne čuti vezane z neumeševalno pogodbo, ker so jo obdžene tri fašistične države očitno kršile.

Ruski poslanik Ivan Mayski je tudi predsednika neumeševalnega odbora lorda Plymoutha obdžil, da je pristranski, ker na zahtevo Rusije ni sklical seje odbora, ko je Rusija vložila obtožbo proti trem fašističnim državam.

KRALJ EDVARD SE BO POROČIL DRUGO LETO

Prijateljica angleškega kralja je bila ločena brez vsakih ceremonij. Kmalu po kronanju se bo Edvard poročil z njo.

IPSWICH, Anglija, 28. okt. — Prijateljica kralja Edvarda, Mrs. Wallis Simpson, je bila po kratki sodnijski obravnavi ločena od svojega moža Ernesta Simpsona, ki se ni zagovarjal.

Sodnik sir John Anthony Hawke je kratko zaslišal Mrs. Simpson, ki je svojega moža obdžila nezvestobe. Mr. s. Simpson je pričala, da je lansko leto njen mož prebil neko noč z neko lady Kennedy v nekem hotelu in da sta v postelji imela skupni zajetek. Nato sta bila zaslišana dva uslužbenca hotela kot pričci in sta njeno obdžitev potrdila.

Sodnik Hawke je nato izjavil, da ni več nikake dvojbe, da je Ernest Simpson prelomil svojo zakonsko zvestobo in je zakon ločil. Po preteku šestih mesecev bo razsodba stopila v veljavo in Mrs. Simpson se bo zopet smela poročiti.

NAVDUŠENJE PO VSEJ ITALIJI

Danes pričena italijanski fašizem svoje 15. leto. Il duce je premagal “celi svet”.

RIM, Italija, 28. oktobra. — “Junaško se boreč proti vidnim in nevidnim sovražnikom, stopa Italija jutri v 15. leto fašistične vlade in je močnejše kot kdaj prej,” je rekel Benito Mussolini v svoji poslanici na italijanski narod ob priliki 14. obletnice fašističnega pohoda na Rim.

“Italija je pripravljena vsak čas iti v boj za obrambo svojega cesarstva in se boriti proti vsakemu nasprotniku,” pravi poslanica. “Na solncu smo si priborili svoj prostor. Naš ponos je upravičen. Delo, ki ga nameravamo v Afriki, bo prispevek k napredku civilizacije, ki je vredna tisočletne tradicije Italije,” pravi il duce v svoji poslanici.

Za il duceja pa je posebno vesela okolščina, da pade pričetek 15. leta fašistične vlade v leto, ko se je fašizem posrešilo, da je bilo italijansko kraljestvo z zavzetjem Addis Ababe razširjeno v cesarstvo.

Zmagovita vojna v Vzhodni Afriki je logična in zgodovinska posledica fašizma. “Junaštvo naših vojakov in disciplina našega naroda je zmagala čeli svet sovražnikov,” pravi Mussolini. “Italija je zmagala, sankcije so se razbile in opozicija Lige narodov se je zrušila.”

“Črnosrajčniki, domovina v vsakem položaju in vsak trenutek računa na vas. Kar je bilo storjeno, je jamščina za bodočnost,” je pisal il duce.

Pri slovesnem obhajanju fašističnega dne bo Mussolini položil vogelni kamen za veliko razstavno mesto za razstavo leta 1941. Kamen nosi napis: — “Rim, mati civilizacije”.

BIVŠI GOVERNER SMITH JE BOLJŠI

ALBANY, N. Y., 28. okt. — Bivši governer Smith, ki je prejšnji teden nevarno zbolel za gripo, je znatno boljši.

— Prihodnji terek bom pa popolnoma zdrav, — je rekel danes smeje, — kajti prihodnji teden bomo praznovali našo zmago, to je — zmago republikanskega kandidata Landona.

vanja do svojega kralja te razprave niti ni omenilo. Vendar pa angleška javnost ugiblje o tem, ali bo po šestih mesecih kralj Edvard poročil že dvakrat ločeno Mrs. Wallis Simpson.

"Glas Naroda"

(A Corporation)

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Table with subscription rates: Za celo leto velja za Ameriko in Kanado \$8.00, Za pol leta \$4.00, Za četrt leta \$2.00. Za New York na celo leto \$7.00, Za pol leta \$3.50, Za četrt leta \$1.50.

Subscription Yearly \$8.00

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenrednih nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y. Telephone: CHelsea 3-1242

NE DAJTE SE USTRAHOVATI

Popolnoma naravno je, da, čim bolj se približuje volilni dan, tem bolj vzkipeva politična strast in tem bolj intenzivna postaja strankarska agitacija.

Leos pa še prav posebno. Dočim je takorekoč vse delavstvo (v najširšem smislu besede) in pretežna večina malih obrtnikov in trgovcev na strani Roosevelta, je dejstvo, da se najbolj zagrizeni nasprotniki Roosevelta nahajajo v vrsti najmočnejših delodajalcev.

Mnogo izmed njih bodo brezdvomno zlorabljali svojo gospodarsko premoč, da vplivajo na svoje delavce in nastavljenec potom lažne propagande, češ, da bo zmaga republikanskega kandidata prinesla s seboj več dela in več plače, dočim bodo baje morali zmanjšati obrat tovarne za slučaj Rooseveltove zmage in odpustiti delavce.

Taka in slična propaganda je seveda prebedasta, da bi zmotila zavedne delavce. Povrh tega je kaznjiva.

Nekateri delodajalci pa bodo uporabljali še bolj nepoštena sredstva, da potom osebnega pritiska zavedejo in ustrahujejo posamezne delavce. To ni le donneva, to se dejansko vrši.

Dogaja se, da kak delodajalec oziroma njegov zastopnik daje razumeti temu ali onemu uslužbencu, da je v njegovem lastnem interesu, da glasuje za stranko gospodarja, kajti da njegova služba utegne biti v nevarnosti, ako tega ne stori.

To se sicer ne pove kar tako naravnost — kajti bi dišalo po kriminalnem, vendarle precej jasno, da se lahko tako razume. V nekaterih krajih se pod vplivom delodajalcev prirejajo shodi, kjer se govori proti Rooseveltu in se prikazujejo propagandistične slike. Zgodilo se je, da so se delavcem razdale vstopnice, noseče tekočo številko, tako da se more ugotoviti, kdo je prišel in kdo ni prišel na shod. V Philadelphiji in bržkone tudi drugje se je pojavila neka organizacija, ki obvešča gospodarje, za katero stranko se je ta ali oni delavec prijavil ob registraciji.

Mi pa pravimo našim rojakom: Ne dajte se ustrahovati! Vsakdo seveda ne more biti junak, pa človek, ki ima družino, je seveda v skrbeh radi svoje službe. Pa dobro! Ako se kdo boji zamere s strani delodajalca, naj ga prav prijazno poslušaj, naj mu objubi, kar mu je drago, naj pa si misli svoje in stori kakor se mu zdi prav. In to je, da volilnega dne odda svoj glas za Franklina D. Roosevelta.

Kajti zapomnite si to: Volilna tajnost v tej deželi je hvalabog popolnoma zavarovana. Nihče na svetu ne more izvedeti, kako ste glasovali v tajnem predalčku volišča, kjer izpolnite glasovnico oziroma manipulirate volilni stroj, kjerkoli ga imajo.

Ga ni načina, da bi kdo mogel izvedeti, kako ste ravno Vi glasovali. Kdo vam daje razumeti, da delodajalec ima načine, da to izve, ta Vas enostavno "blufa".

Torej: ne dajte se ustrahovati, ker ni prav nič treba, da se daste ustrahovati.

Hitite

z božičnimi darili.

Ker nastajajo zaradi nestalnosti na denarnem trgu včasih precejšnje zamude pri dostavljenju denarnih pošiljatev, opozarjamo rojake, naj že sedaj odpošljejo svojem v domovino denarna darila, namenjena za Božič.

Ce pošljete sedaj, vam lahko jamčimo, da bodo pošiljatev pravočasno dospela.

SLOVENIC PUBLISHING CO. (Travel Bureau) 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Pod vaško lipo.

Piše kakor misli FRANK KERŽE

Ljudstvo govori.

Največji in najpomembnejši dan v demokratičnih državah je tisti, ki mu pravimo volitve. Prej in potem govore in vprijetj vse mogoče baklje, ljudstvo pa poslušaj. Vsak poje svojo pesem — ljudstvo pa molči in presoja. A pride dan, ko vsi obmolknijo pred veličanstvom trenutka, ko govore tisti, ki nimajo drugače nikdar besede v javnosti.

Ljudstvo govori, kadar voli. Vsak gre s svojimi mislimi in prepričanji na volišče, odbere svoje kandidate in gre. Vse je tajno, kakor človeška misel, in vsak dela po svojem prepričanju.

Prepričanju? Kako pa pride ljudstvo do svojega prepričanja? Enostavno s tem, da poslušaj vse mogoče govornike, čita razprave, programe in kritike ter na podlagi tega ureja v sebi svoje prepričanje. S tem gre potem na volišče in odloča, kakšna bo naša bodočnost.

V Ameriki imamo demokracijo. Kogar izvoli ljudstvo z večino, tisti ga potem zastopa. Če je dober, je zasluga ljudstva, ki ga je izvolila. Če je slab, je pa kazen za ljudstvo, ker je tako slabo izbralo. Pojmimo: ljudstvo je vse — odloča vse in sklepa o vsem. Zato je pa največje važnosti, da odbere ljudstvo vselej take ljudi, ki delajo zanj.

Odbirati pri volitvah pa ni vselej lahko. Jaz pomnim že osem predsedniških kampanj, ampak v preteklosti se mi je zdela vse to tako formalnost, da se nisem dosti brigal za to. Ena stranka je bila kakor druga, razlika v imenu — sistem pa je ostal vedno eden in tisti. Hodil sem sicer od leta do leta na volišče, ampak moji kandidati so navadno vselej propadli. Zato sem rekel kakih deset let nazaj: čemu bi izgubljal čas, ko se nič ne izpremeni? In začel sem opuščati eno volitev za drugo, misleč si: dokler večina odloča, kakor do zdaj, nima moj samotni glas nobenega pomena. Navsezadnje je tako: v demokraciji odloča večina in če je ta zadovoljna s svojo odločitvijo, je treba, da se tudi jaz nekako spoprijaznim z mislijo, da mora biti prav tudi zame. Ni treba sicer, da človek s tem odneha od svojih principov in prepričanj. Samo počaka z njimi. Narava ima svoj zakon, ki pravi: vse ob svojem času.

Vsa leta svojega življenja v tej deželi se nisem brigal ne za politiko, ne za volitve. Ena sama izjema je bila v letu 1924, ko je kandidiral pokojni La Follette. Tedaj sem pisal par člankov in dobil zanje tudi priznanje od La Folletta samega. No — pa smo pogoreli.

Letos je drugič, da sem se politično oživel. Velika kriza je prinesla na površje taka vprašanja, o katerih sem vedno mislil, da pridejo na vrsto enkrat v bodočih petindvajsetih letih. Tisti sistem, ki je v preteklosti redil takorekoč ves narod, se je začel daviti. Bil je tako požrešen, da je tlačil v svoj goltanec vedno večje kose svojega ropa, dokler se mu ni začelo ustavljanje v grlu. Na drugi strani pa je bilo tisto ljudstvo, ki je zrla to pošast kakor svojega dobrotnika in mu dajala vse življenske sile.

Po tradicionalnem ameriškem receptu se je delalo vselej tako, da je vlada pritekla pošasti na pomoč, pomagala ji požreti in spraviti profit, pa je šlo zopet dalje. Tako je požrla še pokojni Hoover — pokojni zato, ker je miselno in idejno že davno med mrtvimi

— s kakšnim uspehom, to vemo vsi.

Prišel pa je po srečnem naključju v Belo hišo človek širokega obzolja in poštenega prepričanja in rekel: pustimo pošast v njenem požrešnem boju in pomagajmo ljudstvu, ki je ostalo brez kruha.

In tako je prišla največja izprememba v zgodovini naših držav: vlada je začela dajati kruha in dela ljudem.

Ali razumete zdaj vse laži, boje, zavijanja in napade, ki lete na našega predsednika Roosevelta? Ali veste za največji greh, ki ga je zakrivila ta administracija?

Kapitalistična pošast je izgubila monopol za ljudsko izkoriščanje. Vlada je pokazala, da gre svet lahko naprej tudi brez tistih, ki so ljudstvu požrlji vse. In zdaj jih je strah. V preteklosti so tako lepo delali v imenu ameriške demokracije in svobode, izkoriščali človeka in naravo z enim samim principom pred očmi: kako bi se dalo dobiti še več in še več. Iz ljudstva so napravili samo zobovje pri svoji mašini, in človek je postal samo še robot, ki se je moral premikati natančno po minutah, da je bilo kar največ za kapitaliste.

Usoda delavčeva zadnjih 20 let je bila taka, da človek ni vedel, kaj in kako bi na tem svetu. Delavcu so sicer plačevali dobre plače v tistih časih ameriške prosperitete, toda z enim samim namenom: da mu kar največ vzamejo, kadar pride čas. Delavce je bil kakor kokoš v kurniku, ko se jo krmi dan za dnevom z namenom, da bo težja, kadar se jo zakolje.

A prišel je tisti veliki trenutek, ki mu pravimo polom, kriza, depresija, ali kakor že hočete. In slepi so izpregledali, mutasti izpregovorili in leni na duhu so začeli misliti. In da ni bil v Beli hiši mož, ki je razumel trenutke časa, bi bili imeli danes lahko v naših državah drugo Španijo. Zakaj pojmite, da v Španiji ni drugega, kakor boj med tistimi, ki imajo in tistimi, ki nimajo. Vse drugo, kar berete o ti nesrečni deželi, je navadna navlača, katere namen je, da se prikrije čista resnica.

In boj, ki ga imamo pri bodočih volitvah, je na las podoboben španskemu. Gre se enostavno za to, ali zmagaajo tisti, ki imajo — ali tisti, ki nimajo. Prvi so v vrstah kansaškega Landona in detroitskega Coughlina, drugi so v vrstah, ki stoje za predsednikom Rooseveltom. Kar je ostalih manjših frakcij, ne pridejo v poštev, kar vemo vsi, da se bo vršil boj za zmago le med tema dvema.

V našem velikem volilnem boju gre pred vsem za princip, ali ljudstvo obdrži in popolni to kar je dobilo pod Rooseveltom, ali pa izgubi. Drugega vprašanja ni. Se pravi: tudi če je, je v tem trenutku postranskega pomena. Zakaj pri vseh človeških problemih je treba nekakega reda: kaj je glavno in važno, in kaj postransko. Kaj rabi nujne temeljne rešitve in kaj lahko čaka.

In zopet ponavljam prvo in največjo pridobitev pod sedanjim predsednikom Rooseveltom: vlada je dala ljudstvu

— s kakšnim uspehom, to vemo vsi. Prišel pa je po srečnem naključju v Belo hišo človek širokega obzolja in poštenega prepričanja in rekel: pustimo pošast v njenem požrešnem boju in pomagajmo ljudstvu, ki je ostalo brez kruha. In tako je prišla največja izprememba v zgodovini naših držav: vlada je začela dajati kruha in dela ljudem. Ali razumete zdaj vse laži, boje, zavijanja in napade, ki lete na našega predsednika Roosevelta? Ali veste za največji greh, ki ga je zakrivila ta administracija? Kapitalistična pošast je izgubila monopol za ljudsko izkoriščanje. Vlada je pokazala, da gre svet lahko naprej tudi brez tistih, ki so ljudstvu požrlji vse. In zdaj jih je strah. V preteklosti so tako lepo delali v imenu ameriške demokracije in svobode, izkoriščali človeka in naravo z enim samim principom pred očmi: kako bi se dalo dobiti še več in še več. Iz ljudstva so napravili samo zobovje pri svoji mašini, in človek je postal samo še robot, ki se je moral premikati natančno po minutah, da je bilo kar največ za kapitaliste. Usoda delavčeva zadnjih 20 let je bila taka, da človek ni vedel, kaj in kako bi na tem svetu. Delavcu so sicer plačevali dobre plače v tistih časih ameriške prosperitete, toda z enim samim namenom: da mu kar največ vzamejo, kadar pride čas. Delavce je bil kakor kokoš v kurniku, ko se jo krmi dan za dnevom z namenom, da bo težja, kadar se jo zakolje. A prišel je tisti veliki trenutek, ki mu pravimo polom, kriza, depresija, ali kakor že hočete. In slepi so izpregledali, mutasti izpregovorili in leni na duhu so začeli misliti. In da ni bil v Beli hiši mož, ki je razumel trenutke časa, bi bili imeli danes lahko v naših državah drugo Španijo. Zakaj pojmite, da v Španiji ni drugega, kakor boj med tistimi, ki imajo in tistimi, ki nimajo. Vse drugo, kar berete o ti nesrečni deželi, je navadna navlača, katere namen je, da se prikrije čista resnica. In boj, ki ga imamo pri bodočih volitvah, je na las podoboben španskemu. Gre se enostavno za to, ali zmagaajo tisti, ki imajo — ali tisti, ki nimajo. Prvi so v vrstah kansaškega Landona in detroitskega Coughlina, drugi so v vrstah, ki stoje za predsednikom Rooseveltom. Kar je ostalih manjših frakcij, ne pridejo v poštev, kar vemo vsi, da se bo vršil boj za zmago le med tema dvema. V našem velikem volilnem boju gre pred vsem za princip, ali ljudstvo obdrži in popolni to kar je dobilo pod Rooseveltom, ali pa izgubi. Drugega vprašanja ni. Se pravi: tudi če je, je v tem trenutku postranskega pomena. Zakaj pri vseh človeških problemih je treba nekakega reda: kaj je glavno in važno, in kaj postransko. Kaj rabi nujne temeljne rešitve in kaj lahko čaka. In zopet ponavljam prvo in največjo pridobitev pod sedanjim predsednikom Rooseveltom: vlada je dala ljudstvu

200 MOŽ DOBI DELO pri sekanju kemičnega lesa za Clawson Chemical Co. Dober les in dober prostor. Plača \$1.50 od corda. Male kempe za pečlarje. Orodje proti mesečnemu odplačilu. Vprašajte pri: Clawson Chemical Co., Ridgeway, Pa.

200 MOŽ DOBI DELO pri sekanju kemičnega lesa za Clawson Chemical Co. Dober les in dober prostor. Plača \$1.50 od corda. Male kempe za pečlarje. Orodje proti mesečnemu odplačilu. Vprašajte pri: Clawson Chemical Co., Ridgeway, Pa. (12x)

dela in kruha. Ne gre zdaj za to, kakšno delo in koliko kruha. Glavno je, da je led prebit. Danes ljudstvo ve, da lahko živi in dela brez tiste velike kapitalistične pošasti, ki je stotletja žrla njegove žulje. Držite se enega samega: vlada lahko zaposli vse in vsakega, zato se je držite in ne dajte te velike pridobitve iz rok.

Predsednik Roosevelt pa ni samo pokazal ljudstvu, kje je njegovo delo in kruh, ampak je šel velik korak dalje. Vedel je čisto dobro, da se privatne industrije in kapital ne bo dali tako hitro spraviti s tega sveta. In zamislil je drugo veliko potezo v svojem delu za ljudstvo, to je znano NRA.

Ta NRA je pomenjala, kontrolo nad privatno požrešnostjo s tem, da se nadzira produkcija in distribucija, da se uredi plače in delovne ure. Če je bil prvi udarec neznošen za veliki kapital, je bil drugi naravnost smrten. Zakaj, to je pomenjalo začetek državne kontrole nad vsakim podjetjem, kar ga imamo v deželi. To pomenja, da velekaptal ne bi mogel več svobodno izkoriščati in grabiti, kakor je bil navajen od vselej.

Ta NRA je sicer za trenutek pokopana po zaslugi devetih starih mož, ki so se rodili v dobi, ko so še trske in lojence sveče gorele na mizah. Ampak ne bo dolgo, ko pride zopet na dan, to pa pod pogojem, da izvolimo Roosevelta. Če pride po kakki nesreči, Landon — republikanski kandidat, v Belo hišo, potem bo padala debela palica po hrbteh delavskih, da bo jo.

Jaz sem videl precej političnih bojev tukaj in tam. Rečem pa eno: tako strastnega in tako grdega boja, kot ga vodijo v ti kampanji nasprotniki Rooseveltovi, še nisem doživel. Da ima Amerika tako dober fundament, da bo držala toliko Landonovih-Knoxovih-Coughlinovih laži napram predsedniku, bi ne verjel, če bi tega sam ne doživljal. Segaj na boju ne samo na vse štiri strani sveta, ampak tudi v nebo in pekel.

Zakaj se vse to godi? Baš danes čitam samo enega izmed številnih odgovorov. Mesto New York je prodalo potom javnega razpisa za trideset milijonov bondov, katere je izlicitala znana Morganova hiša in sicer — čujte in strmite — po 1.1 procenta obresti. To se pravi: mesto bo plačevalo mesto dosedanjih štirih procentov le en procent in eno desetino obresti na leto. To žuli — kaj, tiste, ki imajo. Dozdaj so dobivali od tisoča po štirideset dolarjev na leto, v bodoče bodo prejeli le enajst dolarjev.

Pa vprijetje: ja, kdo bo plačal velik dolg, ki ga je napravil Roosevelt? I kdo drugi, kakor tisti, ki imajo — kapitalisti. To oni dobro vedo, zato se tako boje Roosevelta. Plačevali bodo tako, da bodo dobivali zmirom nižje obresti zraven pa plačevali vedno večje davke od svojih dohodkov. Pa se bo pokrilo.

Vidite, taki časi morajo spraviti v življenje vsakega človeka, kdor je živ. To so prilike, ki jih nima vsaka generacija, prilike, ki pomenjajo lahko neizmerno izboljšanje ali neizmerno poslabšanje. Ne pozabi-

mo nikdar, da so tisti, ki imajo, zmožni vsega. In če ljudstvo zamudi prilike, ki jih nudijo bodoče volitve, smo v nevarnosti, da postane iz naše demokracije kaka Italija ali Nemčija. To bi pomenjalo, da se odzvam ljudstvu njegova beseda, vsako svobodno izražanje, kot ga imamo. Pa smo ob vse.

Res je sicer, da večno ne more ostati nobena stvar, najmanj pa fašizem. Na drugi strani pa za zopet res, da je naša demokracija stara stošestdeset let in je danes tako sveža, dobra in dragocena, kakor tedaj, če ne bolj. Zavedajmo se tega in poskrbimo, da ostane v rokah tistega človeka, ki je eden izmed največjih Američanov, kar se jih je kdaj rodilo — to je naš predsednik Roosevelt. On nam je garancija, da ostane svobodni in kar je glavno: da se bo začelo boljše in pravičnejše življenje v Ameriki. Ne imejte nobenih pomislekov in držite se enega: volite Roosevelta, pa če slišite še tako vabljive glasove in še take obljube od drugod. Svet je danes čudno nemiren in nevaren bi bil vsak eksperiment. Vedite, da ni ljudstvo v vseh stošestdesetih letih dobilo toliko od svoje vlade — priznanja in pomoči, — kakor pod sedanjo vlado Rooseveltovo. In ne bode dajte brezbrizni, da bi ne šli volit, češ: kaj bo en glas. Vidite da en glas nad polovico pomenja večino in zmago. Vsak človek je potreben v veliki bitki za ljudske pravice.

Demokracijo so jako pregnali s tega sveta. Imamo jo še v treh večjih državah, drugod je pa okrnena in poteptana, da se je niti ne čuti več. Ne moremo prisoditi večje klofote Mussoliniju in Hitlerju, kakor če pokažemo pri bodočih volitvah silo demokratičnega sistema. S tem ne rešimo samo sebe, ampak podpremo ves svet.

Da sežejo noše bodoče volitve daleč preko meja naših držav, nam pričajo besede Ekinsa, ki je prišel v nedavnem letu okoli sveta. Vprašali so ga namreč, o čim se ljudje največ menijo in kaj so ga največ izpraševali. In rekel je: kdo bo bodoči predsednik v Združenih državah.

Tako sežejo naše države s svojim demokratičnim sistemom preko vsega sveta, civilizovanega in divjega. Zato je pa pa treba, da bo tudi naš glas pri bodočih volitvah enako veličasten in mogočen. To pa dosežemo, če gremo volit z enim samim geslom in prepričanjem: naš bodoči predsednik Franklin D. Roosevelt.

Nosite to ime in to geslo sabo, širite ga, koder in kjer morete, zakaj to pomenja veliko bodočnost za ves svet. Zmaga za ljudstvo in tolažba za tiste, ki trpe danes vkljeni v jarem fašizma.

— Da so razmere takšne, kakršni ljudje? Da, toda zaradi slabih razmer navadno ne trpe slabi ljudje. Predno se ženska odpravi na veselico ali ples, neprestano dopoveduje, da nima nič obleči. Ko se pa slednjič obleče, dokaže, da je bila njena trditvev resnična — da namreč nima nič obleči. — Ljudje si hočejo krojiti pravico zlasti dandanes po paroli, da moraš postati močan, ker je pravica na strani močnejšega. Zbrala se je družba veselih prijateljev. Pri pijaci so začeli pripovedovati svoje dogodivščine. In pri tem so lagali, da je bilo groza. Nato so napravili stavo, kateri bo znal najbolje lagati. Pravili so silne gorastnosti, stavo je pa dobil tisti, ki je to-le povedal: — Lani sem bil na obisku v starem kraju. S svojo ženo, seveda. Ko smo bili sredi morja, je nastal strašen vihar. Ladja je začela pokati na vseh koncih in krajih. Kapitan je zapovedal, da moramo vsi na krov. Moja žena je bila v trenutku oblečena. Jaz sem planil v morje. S krova so mi metali potnike v naročje. Včasih sem kar z dvema plaval na breg, ki je bil skoro pol ure oddaljen. Ker sem slišal, da olje pomiri valove, sem naročil na bregu petdeset sodov olja, ki smo ga potem polili krog potapljalčev se ladje. Morje se je pomirilo in precej usahnilo. Ladja je obtičala na strni skali. V svojem navdušenju bi možak še naprej lagal in kvasil, toda začasni predsednik mu je odvzel besedo. — Je že dovolj, — je rekel. — Je že dovolj. Ti zaslužiš nagrado. In izplačali smo mu jo. Ko je pozneje vprašal, s katero lažjo je nagrado zaslužil, mu je odvrnil predsednik, da z besedami: "Moja žena je bila v trenutku oblečena."

— Da so razmere takšne, kakršni ljudje? Da, toda zaradi slabih razmer navadno ne trpe slabi ljudje. Predno se ženska odpravi na veselico ali ples, neprestano dopoveduje, da nima nič obleči. Ko se pa slednjič obleče, dokaže, da je bila njena trditvev resnična — da namreč nima nič obleči. — Ljudje si hočejo krojiti pravico zlasti dandanes po paroli, da moraš postati močan, ker je pravica na strani močnejšega. Zbrala se je družba veselih prijateljev. Pri pijaci so začeli pripovedovati svoje dogodivščine. In pri tem so lagali, da je bilo groza. Nato so napravili stavo, kateri bo znal najbolje lagati. Pravili so silne gorastnosti, stavo je pa dobil tisti, ki je to-le povedal: — Lani sem bil na obisku v starem kraju. S svojo ženo, seveda. Ko smo bili sredi morja, je nastal strašen vihar. Ladja je začela pokati na vseh koncih in krajih. Kapitan je zapovedal, da moramo vsi na krov. Moja žena je bila v trenutku oblečena. Jaz sem planil v morje. S krova so mi metali potnike v naročje. Včasih sem kar z dvema plaval na breg, ki je bil skoro pol ure oddaljen. Ker sem slišal, da olje pomiri valove, sem naročil na bregu petdeset sodov olja, ki smo ga potem polili krog potapljalčev se ladje. Morje se je pomirilo in precej usahnilo. Ladja je obtičala na strni skali. V svojem navdušenju bi možak še naprej lagal in kvasil, toda začasni predsednik mu je odvzel besedo. — Je že dovolj, — je rekel. — Je že dovolj. Ti zaslužiš nagrado. In izplačali smo mu jo. Ko je pozneje vprašal, s katero lažjo je nagrado zaslužil, mu je odvrnil predsednik, da z besedami: "Moja žena je bila v trenutku oblečena."

RAIN EXPELLER. Tisočeri so dobili pomoč pri bolestinah ali bolečinah v vseh mišicah — s par vdrgnjenji. PAIN-EXPELLER z varstveno znamko Sidro v rabi 74 let.

JUGO SLOVANSKA KAT. JEDNOTA. Je najboljša in najpopularnejša slovenska podpornica organizacija v Ameriki. Računa nizke ascemete in plačuje liberalne podpore za slučaj bolezni, nezgode ali smrti. Ima 185 podrejnih društev in šteje nad 20,000 članov v obeh oddelkih. Za ustanovitev novega društva zadostuje 8 oseb. Premožanje Nad Dva Miljona Dolarjev. Pišite za pojasnila na GLAVNI URAD J. S. K. J. ELY, MINNESOTA

Peter Zgaga

V soboto zvečer prirede mladitamburaši prijetno zabavo v Slovenskem domu v Brooklynu. Rojaki, udeležite se njihove prireditve. Napolnite dvorano in jih s svojo navzočnostjo navdušite za bodoče delovanje. Mladina, ki je zbrana v Tamburaškem Klubu je tako nesebično požrtvovalna, da se v tem pogledu ne more nobeno slovensko kulturno društvo v New Yorku primerjati z njo. Navzoči bodo tudi pevci "Slovana", ki bodo zapeli par pesmi. Vstopnina je prostovoljna.

Če ima moderna ženska priložnost izbrati med dvema obloževalcema ponavadi oba izbere.

Nedavno je izšla knjiga, ki opisuje razmere po ameriških ječnicah, kaznilnicah in zaporih.

Knjigi je ugotovljeno in dokazano, da ameriške ječe niso popolne.

Knjige sicer nisem čital, toda zdi se mi, da ima pisatelj prav.

Ameriške ječe bodo šele takrat popolne, ko bodo v njih vsi tisti, ki spadajo vanje.

Pa ne bodo samo popolne. Tudi polne bodo in še premalo jih bo.

— Da so razmere takšne, kakršni ljudje? Da, toda zaradi slabih razmer navadno ne trpe slabi ljudje.

Predno se ženska odpravi na veselico ali ples, neprestano dopoveduje, da nima nič obleči. Ko se pa slednjič obleče, dokaže, da je bila njena trditvev resnična — da namreč nima nič obleči.

— Ljudje si hočejo krojiti pravico zlasti dandanes po paroli, da moraš postati močan, ker je pravica na strani močnejšega.

Zbrala se je družba veselih prijateljev. Pri pijaci so začeli pripovedovati svoje dogodivščine. In pri tem so lagali, da je bilo groza. Nato so napravili stavo, kateri bo znal najbolje lagati. Pravili so silne gorastnosti, stavo je pa dobil tisti, ki je to-le povedal: — Lani sem bil na obisku v starem kraju. S svojo ženo, seveda. Ko smo bili sredi morja, je nastal strašen vihar. Ladja je začela pokati na vseh koncih in krajih. Kapitan je zapovedal, da moramo vsi na krov. Moja žena je bila v trenutku oblečena. Jaz sem planil v morje. S krova so mi metali potnike v naročje. Včasih sem kar z dvema plaval na breg, ki je bil skoro pol ure oddaljen. Ker sem slišal, da olje pomiri valove, sem naročil na bregu petdeset sodov olja, ki smo ga potem polili krog potapljalčev se ladje. Morje se je pomirilo in precej usahnilo. Ladja je obtičala na strni skali. V svojem navdušenju bi možak še naprej lagal in kvasil, toda začasni predsednik mu je odvzel besedo. — Je že dovolj, — je rekel. — Je že dovolj. Ti zaslužiš nagrado. In izplačali smo mu jo. Ko je pozneje vprašal, s katero lažjo je nagrado zaslužil, mu je odvrnil predsednik, da z besedami: "Moja žena je bila v trenutku oblečena."

— Ljudje si hočejo krojiti pravico zlasti dandanes po paroli, da moraš postati močan, ker je pravica na strani močnejšega. Zbrala se je družba veselih prijateljev. Pri pijaci so začeli pripovedovati svoje dogodivščine. In pri tem so lagali, da je bilo groza. Nato so napravili stavo, kateri bo znal najbolje lagati. Pravili so silne gorastnosti, stavo je pa dobil tisti, ki je to-le povedal: — Lani sem bil na obisku v starem kraju. S svojo ženo, seveda. Ko smo bili sredi morja, je nastal strašen vihar. Ladja je začela pokati na vseh koncih in krajih. Kapitan je zapovedal, da moramo vsi na krov. Moja žena je bila v trenutku oblečena. Jaz sem planil v morje. S krova so mi metali potnike v naročje. Včasih sem kar z dvema plaval na breg, ki je bil skoro pol ure oddaljen. Ker sem slišal, da olje pomiri valove, sem naročil na bregu petdeset sodov olja, ki smo ga potem polili krog potapljalčev se ladje. Morje se je pomirilo in precej usahnilo. Ladja je obtičala na strni skali. V svojem navdušenju bi možak še naprej lagal in kvasil, toda začasni predsednik mu je odvzel besedo. — Je že dovolj, — je rekel. — Je že dovolj. Ti zaslužiš nagrado. In izplačali smo mu jo. Ko je pozneje vprašal, s katero lažjo je nagrado zaslužil, mu je odvrnil predsednik, da z besedami: "Moja žena je bila v trenutku oblečena."

— Ljudje si hočejo krojiti pravico zlasti dandanes po paroli, da moraš postati močan, ker je pravica na strani močnejšega. Zbrala se je družba veselih prijateljev. Pri pijaci so začeli pripovedovati svoje dogodivščine. In pri tem so lagali, da je bilo groza. Nato so napravili stavo, kateri bo znal najbolje lagati. Pravili so silne gorastnosti, stavo je pa dobil tisti, ki je to-le povedal: — Lani sem bil na obisku v starem kraju. S svojo ženo, seveda. Ko smo bili sredi morja, je nastal strašen vihar. Ladja je začela pokati na vseh koncih in krajih. Kapitan je zapovedal, da moramo vsi na krov. Moja žena je bila v trenutku oblečena. Jaz sem planil v morje. S krova so mi metali potnike v naročje. Včasih sem kar z dvema plaval na breg, ki je bil skoro pol ure oddaljen. Ker sem slišal, da olje pomiri valove, sem naročil na bregu petdeset sodov olja, ki smo ga potem polili krog potapljalčev se ladje. Morje se je pomirilo in precej usahnilo. Ladja je obtičala na strni skali. V svojem navdušenju bi možak še naprej lagal in kvasil, toda začasni predsednik mu je odvzel besedo. — Je že dovolj, — je rekel. — Je že dovolj. Ti zaslužiš nagrado. In izplačali smo mu jo. Ko je pozneje vprašal, s katero lažjo je nagrado zaslužil, mu je odvrnil predsednik, da z besedami: "Moja žena je bila v trenutku oblečena."

— Ljudje si hočejo krojiti pravico zlasti dandanes po paroli, da moraš postati močan, ker je pravica na strani močnejšega. Zbrala se je družba veselih prijateljev. Pri pijaci so začeli pripovedovati svoje dogodivščine. In pri tem so lagali, da je bilo groza. Nato so napravili stavo, kateri bo znal najbolje lagati. Pravili so silne gorastnosti, stavo je pa dobil tisti, ki je to-le povedal: — Lani sem bil na obisku v starem kraju. S svojo ženo, seveda. Ko smo bili sredi morja, je nastal strašen vihar. Ladja je začela pokati na vseh koncih in krajih. Kapitan je zapovedal, da moramo vsi na krov. Moja žena je bila v trenutku oblečena. Jaz sem planil v morje. S krova so mi metali potnike v naročje. Včasih sem kar z dvema plaval na breg, ki je bil skoro pol ure oddaljen. Ker sem slišal, da olje pomiri valove, sem naročil na bregu petdeset sodov olja, ki smo ga potem polili krog potapljalčev se ladje. Morje se je pomirilo in precej usahnilo. Ladja je obtičala na strni skali. V svo

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MAURUS MEZEL:

PARTIJA ŠAHA

Julij Cezar je do svojega osemnajstega leta veselo in brezskrbno živel. Grška filozofija ga ni nič kaj zanimala, tem bolj pa se je vnel za lepoto žensk. Bil je pa izvrsten borec in je izborno zabaval družbo.

Ker je bil sin odlične rodbine in je imel radi nje dobre zveze, je bil že vnaprej določen za politično življenje. Vendar ni bilo Cezarja nikoli videti na forumu z voščeno tablico, da bi si zapisoval govore slavnih mož in bi se priučil njih govorništvu. Poznal pa je natančno vse življenje slehernega moža in zato so se ga bali in ga niso nič kaj marali.

Ko je imel Julij Cezar osemnajst let, je dobil v roke lepo vsoto denarja. Zato se je odpravil na zabavno potovanje v Indijo. Nazajgrede se je vkrca na neko ladjo, da bi se mimo Grčije pripeljal v domovino. Spotoma pa so morski razbojniki napadli ladjo, pometali moštvo v morje, a Cezarja so kot ujetnika odvedli na krov razbojniške ladje k poveljniku Ben Jusufu.

Poveljnik je Cezarja prav prijazno sprejel. Dal mu je razumeti, da se bo vedel z njim kot z ujetnikom, ki ga more dati tudi umoriti, vendar spoštuje v njem viteškega človeka in mu dovoli, da se svobodno kreta po krovu njegove ladje.

Ben Jusuf je bil strasten šahist in upal je, da bo Cezar njegova vredna tovariš pri igri. Zato je nekega večera začel govoriti o šahu in je navdušeno razlagal, kakšne neminljive zasluge si je pridobila Indija s to igro. A Cezar, ki je poznal šah komaj po imenu in je bil doslej kar mimogrede opazoval nekaj šahovskih partij, se je zaničljivo smehljaj in dejal, da se njemu zdi vsakdo tepec, ki so s šahom ukvarja. Sicer pa je dejal, si misli, da niti v Indiji niti kje drugje na svetu ni nikogar, ki bi mogel v šahu prenačati ali doseči nedognan izid igre.

Ben Jusuf se je radi teh izjavajočih in prevzetnih besed silno razrdil. Že je hotel planiti na Cezarja, a se je premagal in ga prav mirno pozval, naj igra z njim partijo šaha. Če bi naneslo, da bi Cezar dobil igro, mu podari prostost; če pa igro izgubi, ga bo dal obesiti na najvišji vrh jarbole. Ce-

zar se je brezbržno nasmehnil, sprejel ponudbo in se usedel za mizo, da se začne boriti. Ben Jusuf je položil svoj meč kraj sebe na mizo. Že prve poteze so mu potrdile mnenje, da je njegov soigralec popolnoma neizvežban začetnik, ki ni imel niti pojma o šahu. Cezar pa je mirno in oholo igral dalje in se ni prav nič zmenil za to, da je izgubljal figuro za figuro. Pazil je le na to, da bi spravil svojega kralja na varno.

A Jusuf je jako pozorno igral in se je venomer trudil, da bi nasprotnika spravil v zagato, odkoder se ne bi mogel braniti. Nikar da bi začel iznova napačiti. Ko je prav zvito izvil Cezarju nekaj figur z deske, je načel prav težavno in dolgovечно kombinacijo s tem smotrom da bi popolnoma uničil nasprotnega kralja, kar pomeni v šahu "mat", konec igre in polom nasprotnika.

Kombinacija se je posrečila. Kolobar krog Cezarjevega kralja je bil vedno ožji, "šah" je s ledil "šahu." Mahoma je Jusuf vstal, namignil in dejal "Šah in mat! Partijo si izgubil!"

Cezar, ki je svojega obleganega kralja lahkomišlno porjval sem in tja, se je mirno ozrl v Jusufa.

"Kako to?" je vprašal in skomignil z rameni.

"Kako je to?" se je razvnel razbojniški poglavar. "Tvoj kralj nima nobenega izhoda več — če gre semkaj, ga pobije tekač; če gre tjakaj, ga potolče kmet; tu sem ne more, ker je tu njegov lastni tekač. Na šahovnici ni nobenega prostora več zanj!"

"Na šahovnici že ne," je odvrnil mirno Cezar. "pač pa tu, izven šahovnice." In je vzjel svojega kralja z deske in ga postavil na rob mize. "Ben Jusuf, ti imaš potezo!"

"Nesrečni človek!" je rekel ta ves iz sebe. "Tako vendar kralj ne more nikamor."

DELO DOBI

8 do 10 mož za sekati in delati črna drva za kemično tovarno. Dober gozd in bolji v ravnem. Plača je 1.50 od korda. Kdor hoče kaj več podrobnosti zvedeti, naj se obrne na naslov: JOHN RENKO, R. F. D. 2, COUDERSPORT, PA.

"Saj vidiš da more!" "A ne po šahovskih pravilih," je zatulil Ben Jusuf.

"Odslej bodo šahovska pravila pač takšna — jaz jih bom tako spremenil," je zavpil Cezar. Skočil je s stola, pograbil meč, ki je ležal na mizi, in je ubil Ben Jusufa.

Preplašeno moštvo se je vdal Juliju Cezarju, ki je kot novi poveljnik zaukazal, naj odpelje ladjo k obrežju in je tovor prodal normanskim trgovcem.

RUSKI POMPEJI

Ruski arheologi so ob Azovskem morju izkopali ostanke mesta Fanagoria, ki so ga osnovali grški kolonisti pred 2500 leti. V zgodnjem srednjem veku je to mesto iz nepojasnjene vzroka izginilo v obalnem pesku. Med razvalinami hiš so odkrili na stotine starih posod, kos rdeče šminke, glavničke, steklene bisere, kose kipov, kovinske zaponke in svetilke. Te najdbe kažejo, da so bili prebivalci Fanagorie zelo imoviti. Našli pa so tudi ostanke sužnjev in podjarmljenih domačinov. V nekem otroškem grobu so odkrili še več igračk iz kosti in kamna.

70 LET STA ŽE POROČENA.

V Panceotu na Francoskem so z veliko slavnostjo počastili zakonca Martinova, ki sta poročena že 70 let. Jean Martin šteje 94 let, njegova žena pa 91. Oba sta še zelo čila in zdrava.

KAJ JE VSE TO REPUBLIKANSKO ZAVIJANJE O SOCIJALNI VARNOSTI?

Ali zares ne bo konca predrznosti in zlobnega zavijanja dejstev vzlic temu, da je resnica enostavna in da številke jasno govorijo? Kar je resnica na stvari, je enostavno to-le:

1. Zakon o Socialni varnosti pomenja, da boste imeli kaj denarja v starih letih.
2. Kar to Vas stane, je malo centov na teden—vse to pride k Vam nazaj z obrestmi vred, pa naj ste delali le eno samo leto ali naj delate, dokler dosežete starosti 65 let. Ako kdo umre pred to starostjo, se pokojnikovi družini izplača naenkrat celotni znesek, ki odgovarja 3 in pol odstotkom vseh mezd, zasluženih po letu 1936; ta celotni znesek pa je mnogo večji kot kar je delavec za živega vplačal v sklad.
3. Delodajalec mora prispevati najmanj toliko, kolikor Vi sam. Denarja, ki sta ga prispela delodajalec in delavec, ne more vlada vporabljeti za nikako drugo svrhu kot v svrhu, da plača Vam, kar Vam pride.
4. To je bolj varna in koristonosna investicija kot ako vlagate svoje prištednje v hranilnico ali pa kupite federalne bonde.
5. To vse pomenja, da nikak človek, moški ali ženska, ne bo več revež, ko bo 65 let star. To je povišanje plače, ne pa znižanje plače.

REPUBLIKANCI SO IZJAVILI, DA VAM HOČEJO ODVZETI TO ZAVAROVANJE

DEMOKRATJE SO DRŽALI SVOJO BESEDO Z LJUDSTVOM in so zavarovali delavce te dežele proti nezaposlenosti, potrebi in revščini v starosti.

Zakon o Socialni varnosti je postavil podlago za bodoči blagor širokih mas našega prebivalstva, pa nikako laganje, intrigiranje in zlobno zavijanje dejstev ne more spremeniti stališča hvaležnih in zavednih državljanov.

ZAVZEMITE SE ZA VARNO BODOČNOST ZA SEBE IN SVOJO DRUŽINO!

Volite za ROOSEVELT-a in GARNER-ja

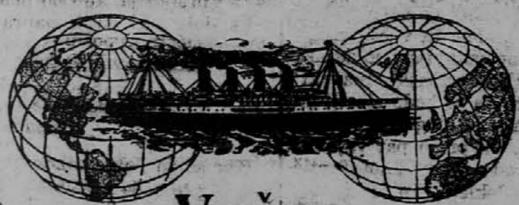
ADVERTISEMENT — DEMOCRATIC NATIONAL COMMITTEE

SLOVENSKI TAMBURAŠI (Mladinski Klub)

Slovenskem Domu, 253 Irving Ave., Brooklyn PRIREDI V

Halo'ween Party soboto zvečer, 31. oktobra

Začetek ob 7. zvečer PLES PETJE PROSTA ZABAVA VSTOPNINA PROSTOVOLJNA ZA OBILNO UDELEŽBO SE PRIPOROČAJO TAMBURAŠI

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vse to našo dolgoletno skušnjo vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potni liste, vizeje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedrjavljani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predne se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljam Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau) 216 West 18th Street New York, N. Y.

L. Ganghofer:

Grad Hubertus

:: Roman ::

53

Forbeck se je zmedel, vzel si na paleta novih barv in se obrnil proti Kati. "Ali smem prositi samo še za četrt urice za krilo, preden se luč spremeni?"

Stekla je k naslonjaču, ter spet sedla na svoj prostor.

Iz četrt urice je nastala ura neutrudnega dela. Forbeck je bil tako zatopljen v gledanje in delo, da ni čul Tasila, ki je prišel k njim proti poldnevu z listom papirja v roki; gledal je še bolj resno kot drugokrat; ko se je kratko ozrl na platno, je položil roko mlademu umetniku na ramo. "Da, ljubi prijatelj, Werner bo tega dela vesel!" Za čas se je zatopil v sliko, potem je stopil k Kleesbergovi in ne da bi opazil, kako so jo njegove, Forbecku namenjene besede, zmedle, ji izročil odprto brzojavko in rekel proti sstri: "Robert in Vili prideta danes popoldne."

Radostno je skočila Kati pokonci in se namerila proti teti Gundi. Na pol pota je prestrašeno obstala, pogledala Forbecka, in senca ji je zdrknila čez obrazek. Tudi Forbeck je bil razburjen, menil je, da je seja končana, in je zaprl barvnik.

Medtem je teta Gundi nekoliko zmešano dopovedovala Tasilu, kaj morajo brž ukreniti: poslati voz na uro oddaljeno postajo in naprositi nosače za pot k lovski koči; po grofovem naročilu morajo gospodje oditi tja gor že jutri zjutraj. Vzdihujoč se je prišla za čelo in oddrobila stran, ne da bi se poslovlila pri Forbecku.

Tasilo je imel globoke brazde med obrvmi, in Kiti je menda onemela, Forbeck je snel platno s stojala in ga zakril. Potem so odšli počasi proti gradu. Ko so prišli do ribnika, je vprašal Tasilo: "Ali imate sedaj vse, kar potrebujete, ali pa vam bo še morala sedeti?"

Plaho se je ozrla Kiti na Forbecka, ki kar ni našel odgovora. "Mislim, da bo to, kar imam, dovolj. Tudi ne smem biti neskromen."

"Neskromen! Vaša slika ne sme trpeti škode. Jutri, pri tem nemiru v hiši — toda mogoče pojutrišnjem. Govoril bom s Kleesbergovo. Ko vam bo Eric po obedu prinesel reči, vas obvestim."

Forbeck se je mogel zahvaliti samo s pogledom, bilo mu je, kakor ga ga kdo tiščal za grlo. Ne da bi dvignil oči, se je priklonil pred Kati. Tasilo ga je spremljal do brestovega drevoreda; ko sta stopila v senco dreves, je dejal: "Vam je dobro, vi smete po mili volji stati pred svojim rastočim delom in nobena misel vam ne moti sreče vašega ustvarjanja."

"Forbeck je prikimal, kakor bi se o tem res ne dalo dvomiti."

"Toda jaz!" Tasilo se je ozrl proti planinam. "Jaz bom moral svojo srečo še trdo loviti. Tu gori!"

Kati je obstala pri ribniku, in dočim je sledila z očmi onima dvema, je stegnila roko v hladno dež vodometu. Videla je, kako sta se Tasilo in Forbeck poslovlila, kakor bi šlo za dolgo ločitev. Rahla groza jo je spreletela čez pleča; umaknila je roko in si jo obrisala v robec.

Ko je prišla k mizi, jo je Gundi Kleesberg začudeno vprašala: "Otrok, kaj ti pa je?"

"Meni? Čisto nič! Morda nekoliko nestrpnosti. Ne morem čakati, da prideta Robert in Vili."

"Ali se jima pelješ do postaje nasproti?"

Tasilo je naglo segel vmes: "To pa odsvetujem." Govoril je o prašni cesti, o dušeci vročini. Kiti je brž spoznala, da je vse samo izgovor, in je razglabljala: "Zakaj me hoče obdržati doma?"

Kleesbergova ni imela tako tenkega posluha. "Mogoče si tudi nekoliko utrujena?" je dejala. "Danes si dolgo sedela in nič počivala. Ne vem, kako sem mogla to prezreti. Seveda, gospod Forbeck je bil tako sredi najlepšega dela. Toda če pride spet pojutrišnjem—"

DALJE PRIDE

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.50	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir 200
\$ 7.20	Din. 300	\$ 30.00	Lir 500
\$ 11.70	Din. 500	\$ 57.00	Lir 1000
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 112.50	Lir 2000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 167.50	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO, SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI (GORI ALI DOLI)

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljamo se boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERISKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.—	\$ 10.95
\$ 15.—	\$ 16.—
\$ 20.—	\$ 21.—
\$ 25.—	\$ 26.25
\$ 30.—	\$ 31.50
\$ 35.—	\$ 36.75
\$ 40.—	\$ 42.—

Prejemnik dobi v starem kraju izplačila v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJNO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY "Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Pot=navzgor=

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

"Ali se pa to tudi zлага z drugim pohištvo?"
 "E, kaj misliš! Pohištvo imam, toda izhaja iz več dob in en kos se ne prilaga drugemu. Toda ravno tako hočem imeti, drugače mi je dolgočas. Najel sem si p razno stanovanje: tri sobe in eno kuhinjo. Dve sobi sem obdržal za sebe, tretja pa služi za spalnico moji gospodinj. Gospa Stigler bo prijazno skrbela za potrebno jed in pijačo. To mi je saj obljubila, ko sem jo vdinjal. Kolikor sem se do sedaj prepričal, kuha zelo dobro. Jesti v gostilnah mi je postalo zoperno in ker ima sive lase in bradavico na nosu, mojemu srčenemu miru ni nevarna."
 Džorž se smeje.

"Še vedno si, kot si bil. Ko ne bi sedel preč menoj tako rejen in si ne bi pustil rasti cesarske brade, bi si mislil, da sem zadnjih osem let samo živel v sanjah."
 "Kaj ne — tedaj sem bil suh fant. Mislil, da bi bilo mogoče skozi moja lica brati očenaš. V tem času pa sem se zredil. Sedaj pa nič več o meni. Sedaj mi povej, kako je kaj s tvojo umetnostjo. O tem se smeja v pričujočnosti tvoje matere ravno tako malo razgovarjati, kot prej."

Džorž prikima.
 "Kaj je z mojo umetnostjo? Še vedno na starem mestu vročega zaljubljenca, ki ne najde priložnosti," pravi Džorž z bridko holestjo.
 Hartman ga zamišljeno pogleda.

"Ali nisi nikdar ničesar razstavil?"
 "Ne, do tega še nisem prišel. Različnim trgovcem z umetninami sem poslal svoje slike, pa vedno z istim uspehom: z zahvalo nazaj! Saj tudi sam vem, da niso dobre. Učenja mi manjka, tehnike. Kaj koristi vsa nadarjenost."
 "Moraš p riti ven — to sem ti že pogosto pravil. Tako iz tega celo življenje ne bo nič, kot samo preganjanje časa. Tvoja nadarjenost zahteva celega moža."

"In tega ne morem dati, to sam veš. Ako mi ne bi bilo treba skrbeti za mater, bi bil prost, pa če bi se prebil do česa, ali pa bi se izstradal."
 "Kaj pa sedaj? Ali sedaj ne boš šel za svojim ciljem?"
 Džorž odločno zmaje z glavo.

"Nikdar!"
 Hartman mu stisne roko.
 "Glej, vseč si mi. Samo ne pusti. Veš, kaj sem si ravnokar mislil, ko mi je tvoja mati govorila o izboljšanju tvojega položaja?"
 "Kaj pa?"

"Malo moraš varčevati, da si moreš kaj prihraniti. V dveh treh letih boš imel toliko, da moreš za eno leto iti v Pariz — seveda boš moral tudi tedaj živeti v najskromnejših razmerah. Toda v umetniškem kraju mesta se prebije tudi revež."

Džorž si z roko podpre glavo.
 "Kaj pa se naj medtem zgodi z mojo materjo?"
 Hartman ga resno pogleda.

"Za nekaj časa jo vzamem jaz k sebi. Ako te bo kdaj kaj tiščalo, mi boš mogel kdaj pozneje povrniti, kar bom izdal za njo," pravi Hartman.
 Džorž mu iskreno stisne roko.
 "Dober si in menda hočeš poplačati za dobra pečena jabolka."

"Neumnost! Ali se ti v nasprotnem slučaju ne bi tudi tako zavzel za mene?"
 "Gotovo in tudi ne bi prav nič premišljal, da bi od tebe to ponudbo sprejel. Toda za to je sedaj prepozno. — O veliki noči bo moja poroka."

Hartman ga presenečen pogleda.
 "Ali si se zaročil? In o tem mi nisi ničesar pisal."
 "Ker sem se zaročil le eno uro prej, predno sva se zopet videla."
 Hartman se pogledi po svojih razmršenih črnih laseh. Nato pa Džorža ostro pogleda v oči in pravi:
 "Kot m islim, si si pa izbral kako revno dekle."
 Džorž se smeje.
 "Da — revna je, kot jaz."

Hartman nekaj časa zatopljen v misli s prsti ropota po mizi. Nato pa se vzravna, dvigne glavo, kot bi hotel odgnati kako neprijetno misel.
 "Škoda, škoda! Ne huduj se na mene, toda napravil si veliko neumnost. Umetniki se ne smejo nikdar ženiti, saj tako dolgo ne, dokler ga more žena ovirati pri njegovem razvoju."

Džorž ga živo pogleda.
 "Tega se mi pri moji nevesti ni treba bati. Izpodbujaj me in navdušuje. Moraš jo še prej poznati."
 Hartman dobrovoljno zamahne z roko.
 "Že vem, angel je in lepa kot svetli dan."
 "Nehaj, prijatelj. Ne trdim ne tega, ne onega. Toda je človek, ki razume moj boj, ki govori z menoj v mojem jeziku. In kaj mi je to, si pač moreš misliti. Tebi hočem povedati, vsa leta sem poleg svoje matere živel kot človek, ki so ga okovali z verigami in so ga vrgli v ječo. Vem, moja mati mi želi dobro, po svoje. Iz svojega ozkega obzorja ne more pogledati in misli, da me varuje pred nevarnostmi, ako bi moje umetniške misli temeljito pregnale. Odkar si odšel, nisem z nikomur mogel govoriti o tem, kar me je navdajalo in me rani v duši. In tedaj sem se spoznal s svojo nevesto."

"Ne vem, kako je prišlo, pri njej sem našel besede za to, kar tiči v meni. In zdi se mi, da me razume. Spočetka mi je bila samo kot prijateljica. Kar je ženskega v njej, me ni mikalo, ni niti lepa, niti poželenja vredna. Toda vesel sem bil, če sem jo videl in sem mogel z njo govoriti. Skoro vsak dan av se srečavala. Stanovala je, Bog ve, že koliko časa v isti hiši kot jaz, ne da bi kaj o njej vedel, dokler je nisem vsak dan videl na svoji poti. Po naključju sem se z njo seznanil. In od onega dne mi je bilo, kot da je v mojo ječo stopila prijazna, svetla postava. Peljala me je k oknu in me je naučila zopet gledati v sonce. Skoro celo leto sem vsak dan hodil z njo. Hodila je v šolo poučevati male d eklce, jaz pa v lovarno."

(Dalje prihodnjik)

Lucky za Vas

— Je Lahka Kaja!

Glas Čist Kakor Zvonec

Dar govora... največja telesna prednost človeka nad drugimi živimi bitji! Dragocen dar, ki ga je treba štiti... ga obdržati jasnega kot zvonec... prostega od draženja in kašlja! Vsek dan več tisoč ljudi spoznava, da nežne glasovnice v grlu zahtevajo lahko kajo! Vpoštevajte nasvet onih, ki so odvisni od svojih glasov ter začno kaditi Luckies — lahka kaja dišečih srednjih listov najdražjega tobaka... lahka kaja z dragoceno zaščito grla Lucky Strike privatnega "Toasting" procesa. Stojte in pomislite na svoje grlo — svoj glas... in zdi se nam, da boste tudi vi začeli kaditi Luckies — lahko kajo.

★ ★ ZADNJA NOVICA! ★ ★

45.000 Štirijskih Čevljev Talnega Prostora Dodanega za Upravo "Sweepstakes"

Vstopnice za vaše Lucky Strike "Sweepstakes" prihajajo iz vsake države v Uniji. Zares jih je toliko, da smo najeli 45.000 štirijskih čevljev dodatnega talnega prostora — cela tri nadstropja — za upravo ogromnega števila. Ni čudno, če imenujemo "Sweepstakes" narodno cigaretno igro.

Ali ste se vi že pridružili? Ali ste dobili vaše okusne Lucky Strikes? Codba je v zraku. Naravnajte na "Your Hit Parade" — ob srečih in sobotah svečer. Poslušajte, sodite in primerjajte melodije — potem pa poskusite Vaše Lucky Strike "Sweepstakes."

In če še ne kadite Luckies, kupite danes zavojček in jih poskušajte. Mogoče nečesa pogrešate. Uvaževali boste prednosti Luckies-Lahke Kaje bogatega, zrelega dela tobaka.

LAHKA KAJA JE PRIJAZNA VAŠEMU GRLU
 Od 9 do 5 in tudi po teh urah, hoče vsak imeti čisto grlo — čist glas. Vpoštevajte nasvet onih, ki so odvisni od svojega glasu, in začnite kaditi lahko kajo — Lucky Strike.

Luckies — lahka kaja

BOGATEGA, ZRELEGA DELA TOBAKA - "IT'S TOASTED"

Dopisi.

Barberton, O.

Da se je ustanovil mladinski zbor v barbertonski naselbini, je že slehernemu znano. Že dalj časa se je precej razpravljalo o tej zadevi. Končno se je ideja uresničila in je sedaj mladinski pevski zbor "Barbertonski Slavčki" potrjen kot narodna in kulturna ustanova za naselbino v Barbertonu. S sporazumom pevovalje pevskega zbora "Javornika" Louisa Šemeta, pianistinje Miss Mary Gorence in predsednika "Javornika" Mr. Andreja Blažiča, je vsa stvar najbolje izpadla. V zadnjih par letih smo v Barbertonu precej napredovali v kulturo in predvsem v glasbo. Z izbornim izvajanjem "Javornikovega" koncerta lansko jesen, je uvidel g. Šeme veliko zanimanje za petje. Od kar obstoji pevski zbor "Javornik" (že preko deset let) so pevovodja in pevci nad vse očarani nad vsestransko pomočjo, ki jo je dobil "Javornik" od naroda, to pa zaradi tega, ker "Javornik" ni nikoli gledal za svoje in terese, temveč vedno le za interese naroda in za plemeniti zaklad — slovensko pesem.

Od koncerta do koncerta so skušali pevci in pevke s svojimi glasovi podariti narodu krasote slovenske pjesmi. Javorničani so se osebno obnesli za časa obiska prevzvišnega nad-

škofa Dr. Gregorija Rožmana iz Ljubljane, ki je osebno stisnil roko in čestital predsedniku Mr. Andreju Blažiču po prvi pesmi. Veliki cerkveni knez in ljubitelj petja je priznal, kako velpomembni so pevski zbori, pa še posebno tu v Ameriki. Za novoustanovljeni mladinski zbor "Barbertonski Slavčki" je upati, da se bodo stariši odzvali in pripomogli do boljšega uspeha. V prvih par vajah se je odzvalo do trideset fantičkov in deklet. To je seveda vse premalo za število naroda v naselbini. Če pomislimo, koliko mladine je v vseh delih mesta, bi lahko obiskovalo pevke vaje od 175 do 200 otrok. Tisti pa, ki so se udeležili teh prvih par vaj, so večinoma taki otroci, ki stanujejo okrog slovenske dvorane. Prosimo stariše na vzhodni strani mesta, to je East Hill in Snyderstown, da pošiljajo svoje malčke k vajah vsako soboto popoldne ob dveh v dvorano dr. "Domovina." Istočasno pa prosimo stariše iz Kenmora in vasiče Sherman, da storijo ravno tako in ne zamude prilike, dati otročičkom glasbeno izobrazbo.

Prosimo, da stariši gotovo storijo to! Glede mladinskih zborov smo šele sedaj tudi mi uvideli, kolike pomembnosti so. Kar so dosegli skupni mladinski zbori lansko jesen v Public Auditoriju v Clevelandu, bo ostalo v spominu.

Sedaj, ko je ustanovljen mladinski zbor, je glavno, da stariši gotovo storijo svojo dol-

nost ter kot zavedeni sinovi in hčere domovine pošiljajo svoje otroke redno k pevskim vajah vsako soboto popoldne ob pol dveh v domačo dvorano. G. Šeme je obljubil svojo vsestransko pomoč, kakor tudi gospodična Mary Gorence, da se bo toliko izvežbalo otročičke, da v najkrajšem času prirede prvi koncert. Torej stariši, prosimo, da pošiljate vaše malčke redno k vajah!

S vdanostnim pozdravom,
 Anthony F. Sabec.

Kirkland Lake, Ont.
 Canada.

Ker se že dolgo nikdo ni oglasil iz te naše naselbine, sem se pa jaz namenil napraviti izjemo, dasiravno sem dokaj neroden in trd s peresom v roki.

Zdaj, ko so se razmere nekoliko izboljšale, in ker se že začinjajo dolgi zimski večeri, bi bilo zelo ugodeno vsem čitateljem, da bi listi ponovno začeli izhajati na šestih straneh, kot nekdanj. Ako pa nikakor ni mogoče, pa vsaj enkrat tedensko, da ima človek kaj čitati v nedeljo. Odkrito povedano, je ta časopis velika potreba za naše ljudi.

Imamo še nekaj, kar nam daje razvedrilno in zabavo. To se naša prosvetna društvo. Tuka pri nas obstoji že četrto leto pevsko društvo "Triglav", katero je v času svojega obstoja vprizorilo že nebroj dramskih del in koncertov.

Da ne bi Zgaga Peter mislil, da smo mi Canadčanje iz zadnje moke, moram omeniti, da se niso člani društva ustrašili tudi precej težkih komadov, kot so na primer "Divji lovec",

"Domen", "Deseti brat", "Lumpacij vagabund", "Vdova Rožlinka" in še nebroj drugih, katerih pa ne bom vseh tukaj navajal, da ne bi kdo dejal, da damo vsako najmanjšo stvar na ta veliki zvon.

Kjer sem ravno pri tem, naj omenim, da je naše pevsko društvo napravilo tudi izlet v Timmins, to je bilo 11. t. m. Gostovali smo v Ukrajinskem delavskem domu. Tam je bila ponovljena burka, "Vdova Rožlinka", in od petih je bilo nekaj pesmi itd.

Zadovoljstvo je bilo na obeh straneh pri igralcih, še bolj pa pri gledalcih. Tempotom me tudi dolžnost veže, da se v imenu društva zahvalim tamkajšnjim rojakom za vso naklonjenost, ki so nam jo izkazali začasa obiska v Timminsu.

Torej najlepša hvala vsem od Matička do Andrejčka, Franceta, Janeza in Toneta. Ne smemo pozabiti tudi karske korenine, oziroma stare salslje, Lojza.

Torej fantje in dekleta v Timminsu, kdaj nam boste vrnili obisk v enaki obliki? Le torajžo, in bodite prepričani, la Vas bom z veseljem sprejeli in da vam bomo v vsakem oziru na uslugo, ker le tako vam bomo mogli vsaj nekoliko povrniti in se zahvaliti se za Vaše nesebično delo.

Ker se zimska doba že začinja in smo snežni vzorec tu li že dobili, je obcnem tudi sezona društvenega gibanja prišla. Zato se je naše društvo že odločilo za nekaj novega, da bo dosti za uho in oko. Zato ro-

jaki, vas tudi društvo vabi v svoj krog, da bomo mogli naprej po začrtani poti. Posebno pa apeliram na fante, kateri imajo veselje do petja, da se nam pridružijo in s tem pripomorejo do zaželjenega uspeha. Z rojaskim pozdravom!

Matija.

Va parnikih, ki so debelo tiskani, so rde v domovino izleti pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

- 1. oktobra: Vulcania v Trst
- 4. novembra: Queen Mary v Cherbourg
- 6. novembra: Europa v Bremen
- 7. novembra: Champlain v Havre, Conte di Savoia v Genoa
- 11. novembra: Aquitania v Cherbourg, Normandie v Havre
- 4. novembra: Rex v Genoa
- 18. novembra: Queen Mary v Cherbourg
- 30. novembra: Bremen v Bremen
- 1. novembra: Lafayette v Havre, Saturnia v Trst
- 23. novembra: Normandie v Havre, Berengaria v Cherbourg
- 28. novembra: Conte di Savoia v Genoa
- 2. decembra: Queen Mary v Cherbourg
- 8. decembra: Champlain v Havre